VN2025-009748
bc centrum

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

B&W

Voordracht voor de College vergadering van 08 juli 2025

Portefeuille: Ruimtelijke Ordening

Agendapunt: B30

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het verlenen van de omgevingsvergunning voor de avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoekssteeg met een hek in afwijking van het advies van de COK

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van het negatieve advies van Commissie Omgevingskwaliteit (COK) op de vergunningaanvraag voor de avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoeksteeg met een hek;
2. In te stemmen met het contrair besluiten aan het negatieve advies van de door de raad ingestelde Commissie Omgevingskwaliteit (COK) op de avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoekssteeg met een hek, waardoor de vergunning door het stadsdeel alsnog kan worden verleend en vrijgegeven voor bezwaar en beroep.
3. In te stemmen met actieve monitoring en evaluatie naar de functie en gebruik van het hek.

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met het verlenen van een omgevingsvergunning voor de avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoeksteeg met een hek. De omgevingsvergunning is in afwijking van het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (COK).

In de Heintje Hoeksteeg vindt een concentratie aan problematiek plaats: overlast van geparkeerde fietsen, afval en m.n. personen (dealers, daklozen, toeristen), waardoor de leefbaarheid en veiligheid onder druk is komen te staan. Bewoners hebben de gemeente verzocht een hek te plaatsen en in de avond en nacht af te sluiten.

Bestuurlijke achtergrond

In mei 2022 is het verzoek van de bewoners om de Heintje Hoekssteeg in de avond en nacht af te sluiten met een hek geagendeerd in de stadsdeelcommissie. Aanleiding hiervoor was een petitie van bewoners voor het plaatsen van een hek n.a.v. de groeiende veiligheidsproblematiek, overlast van dealers, toeristen, dak- en thuislozen, afval en geparkeerde fietsen. In de stadsdeelcommissie was destijds geen meerderheid voor het nachtelijk afsluiten van de Heintje Hoekssteeg, omdat hiermee openbare ruimte wordt afgesloten en vanwege het risico op precedentwerking en het mogelijke waterbedeffect. Het afsluiten van een steeg wordt gezien als laatste redmiddel. De stadsdeelcommissie adviseerde het dagelijks bestuur eerst extra maatregelen te nemen. De Heintje Hoekssteeg is hierop opgenomen in de Stegenaanpak en in de Aanpak Straatdealen.

Beide aanpakken bleken echter niet afdoende om de hardnekkige overlast en straatdealerproblematiek te verhelpen. In december 2022 is vervolgens besloten een politiecamera op de hoek Warmoesstraat/ Heintje Hoekssteeg te plaatsen. Uit de evaluatie en de gesprekken met de diverse stakeholders is een wisselend beeld ontstaan ten aanzien van het effect van deze politiecamera. De stadsdeelcommissie heeft op 5 september 2023 daarom alsnog ingestemd met het voornemen van het dagelijks bestuur om de Heintje Hoekssteeg in de avond en nacht af te sluiten door middel van een hekwerk.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Het College van burgemeester en wethouders kan op grond van artikel 3:50 van de Algemene Wet bestuursrecht afwijken van COK advies, indien er een ander oordeel is op grond van individuele, economische of maatschappelijke belangen.

Onderbouwing besluit

Ad. 1

Op 15 januari 2025 is de afsluiting van de Heintje Hoekssteeg behandeld in de Commissie Omgevingskwaliteit Amsterdam (COK). De commissie adviseert negatief op het voornemen van het Dagelijks Bestuur de Heintje Hoekssteeg in de avond en nacht af te sluiten met een hek:

De commissie heeft principieel bezwaar tegen het afsluiten van openbare ruimte door middel van een hek. Het afsluiten van stegen en smalle straten heeft negatieve gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit, doorwaadbaarheid en inclusiviteit van de stad. De commissie heeft ernstig bezwaar tegen het afsluiten van stegen en smalle straten, omdat daarmee openbare ruimte wordt onttrokken, vanwege de visuele schade aan het stadsbeeld en vanwege het creëren van 'gated communities' in de stad.

Het onderliggende (sociale) probleem wordt met een afsluiting niet opgelost, maar juist verplaatst. Met afsluiting van deze oude middeleeuwse straat, is afsluiting van andere delen van de stad niet meer tegen te houden. Er gaat hier een grote en ongewenste precedentwerking van uit. De problematiek die hier speelt is te complex om met een bouwkundige ingreep op te lossen. Het is onmogelijk iets passends te maken juist omdat afsluiting de essentie ontkent van straat en steeg als historische verbindingen in de stadsstructuur. Het gewenste resultaat voor de leefbaarheid van dit deel van de stad zal zelfs met het beste hekwerk niet gehaald worden.

Ad.2
De overlast in de Heintje Hoekssteeg duurt al jaren voort en heeft een zeer grote impact op de leefbaarheid voor bewoners Ondanks alle extra maatregelen is de overlast in de Heintje Hoeksteeg onverminderd. Afgelopen jaren is de problematiek bovendien toegenomen. Het dagelijks bestuur verzoekt het college af te wijken van het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (COK), vanwege de ernstige overlast die de bewoners van de Heintje Hoekssteeg ervaren, zodat de omgevingsvergunning alsnog kan worden verleend en vrij gegeven voor bezwaar en beroep.

Het dagelijks bestuur volgt het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (COK) voor wat betreft de aandachtspunten en opmerkingen, die de commissie heeft meegegeven t.a.v. de transparantie van het ontwerp en de verruiming van de openingstijden.
Het Museum Ons' Lieve Heer Op Solder is nauw betrokken bij de ontwerpgave. In eerste instantie niet overtuigd van de noodzaak heeft het museum constructief meegedacht om er een passend hek van te maken. Vanuit de brandweer en politie zijn er geen bezwaren tegen het afsluiten van de Heintje Hoekssteeg. De randvoorwaarden die de brandweer (mede namens de nood- en hulpdiensten) heeft meegegeven zijn opgenomen in het programma van eisen.

Overlast en extra maatregelen
De afgelopen jaren zijn door het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum veel extra maatregelen getroffen om de overlast in de Heintje Hoekssteeg tegen te gaan.

De Heintje Hoekssteeg is opgenomen in de Stegenaanpak, waarbij wijzigingen in de openbare ruimte, zoals het toevoegen van groen, licht en/of kunst, het woonkarakter versterken en zo het gedrag van de bezoeker positief beïnvloeden. In de Heintje Hoeksteeg is een laag hek geplaatst, zijn groenstroken/ geveltuinen aangebracht, fietsvakken en een verwijzing naar de fietsparkeergarage op het Beursplein. Ook werd de Heintje Hoeksteeg opgenomen in de Aanpak Straatdealen, waarbij met innovatieve maatregelen geprobeerd wordt het straatdealen te ontmoedigen.

Beide aanpakken zijn echter niet afdoende gebleken om de hardnekkige overlast en straatdealerproblematiek in de Heintje Hoekssteeg te verhelpen. Ook het plaatsen van een politiecamera op de hoek Warmoesstraat/ Heintje Hoekssteeg heeft niet het gewenste effect gehad. Ondanks al deze inspanningen is de overlast in de Heintje Hoekssteeg niet verminderd en is er weinig ruimte meer voor nog meer extra maatregelen. Het dagelijks bestuur verwacht dan ook niet dat meer van dergelijke interventies de hardnekkige overlast en straatdealerprobleem zal verhelpen.

Daarnaast is de problematiek met name rondom straatdealen en drugsgebruik de afgelopen jaren toegenomen. De overlastplegers zijn een combinatie van verslaafde drugsgebruikers, verwarde personen die in de steeg slapen en straatdealers.

Het dagelijks bestuur is zich bewust van het risico op precedentwerking en het mogelijke waterbedeffect van het besluit dat de avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoekssteeg met een hek kan veroorzaken. Het dagelijks bestuur begrijpt heel goed de overwegingen van de COK om hier negatief op te reageren. Het plaatsen van een hek wordt dan ook gezien als laatste redmiddel. Het dagelijks bestuur is hierbij zeer terughoudend en zal hier ook in het vervolg zeer terughoudend in zijn om medewerking te verlenen aan dergelijk initiatieven. Om het risico op precedentwerking te verminderen zijn richtlijnen opgesteld om (toekomstige) verzoeken te beoordelen. Centraal in het afwegingskader is dat alleen in zeer uitzonderlijke gevallen stegen (nachtelijk) worden afgesloten. De stegen moeten voldoen aan criteria zoals: enkel bewoners (geen horecafunctie), enkel voetgangers, aantoonbare problematiek en er zijn reeds andere maatregelen getroffen. De Heintje Hoekssteeg voldoet aan alle voorgenoemde criteria: de problematiek is dusdanig hardnekkig en de huidige politieke kaders bieden geen oplossing om handhavend op te treden.

Advies Commissie Omgevingskwaliteit (COK)
Het dagelijks bestuur volgt het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (COK) (hierin besloten ook het advies van M en A) voor wat betreft de aandachtspunten en opmerkingen, die de commissie heeft meegegeven bij de informele behandeling van het ontwerp:

- Het hek mag in open toestand niet tegen het monument geparkeerd worden.
- Het hek dient een autonoom/ op zichzelf staand hek zijn, d.w.z. horend bij de steeg/ openbare ruimte, maar uiteraard wel ondergeschikt aan de gebouwen.
- Het is van belang het hekwerk zo transparant en laag mogelijk te houden, zodat het zicht door de steeg behouden blijft.
- De Heintje Hoekssteeg is een belangrijke oost-west verbinding, die van zonsopgang tot zonsondergang gebruikt moet kunnen worden.

In navolging van de aandachtspunten en opmerkingen van de commissie tijdens de informele behandeling, worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het hek wordt in open toestand niet tegen het monument geparkeerd.
- Het hekwerk is vormgegeven als een abstract vlak dat in de doorgang is geplaatst en losstaat van de gebouwen.
- De hekwerken zijn een stuk transparanter (+20%), doordat er minder spijlen in het vlak zijn opgenomen. Het hekwerk in de Warmoesstraat is daarnaast ook met 40 cm verlaagd naar een hoogte van 200 cm. Ook worden in het hekwerk nu én in de toekomst geen

brievenbussen of andere voorzieningen opgenomen anders dan er nu is getekend: digitaal toegangssysteem (toetsenbord voor het ingeven van cijfercodes) en een sleutelbuis voor de brandweer.

- Openings- en sluitingstijden: in navolging van het advies van de COK zal het hekwerk dagelijks om 8.00 uur 's ochtend worden geopend en tussen 20.00 en 22:00 uur 's avonds gesloten door de contractant van de gemeente (dat is later dan de normale ronde van 18 uur).

Ad 3.
Het dagelijks bestuur begrijpt heel goed dat het afsluiten van de Heintje Hoeksteeg een uiterste maatregel is om de leefbaarheid in het gebied te verbeteren en heeft niet de intentie om de Heintje Hoekssteeg voor altijd af te sluiten door middel van hekken. Op een groter schaalniveau kan het afsluiten van de Heintje Hoeksteeg ook nadelige gevolgen hebben op andere delen van de wallen.

De avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoekssteeg zal actief door het stadsdeel worden geëvalueerd en gemonitord met alle stakeholders, waaronder brandweer, politie, museum OLHOS, omwonenden en het gebiedsteam, met in achtneming van de aandachtspunten en opmerkingen die door de COK zijn meegegeven (zie hiervoor Ad 2). Op basis van de evaluatie en monitoring zal opnieuw naar verlenging van de afsluiting worden gekeken. Wanneer blijkt dat het hek niet meer noodzakelijk is zullen de hekken worden verwijderd. Het college van B en W wordt actief door het stadsdeel geïnformeerd over de uitkomst van de evaluatie en monitoring

Duurzaamheid

Participatie

Consulatie van bewoners en belanghebbenden op 28 november 2023, 22 april en 12 juli 2024 en 26 februari 2025.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder is nauw betrokken bij de ontwerpopgave

Financiële onderbouwing

Ja. De kosten worden gedekt vanuit de Aanpak Binnenstad. In de begroting 2025 AB van stadsdeel Centrum is een reservering van € 100.000,-- opgenomen voor de avond en nachtelijke afsluiting van de Heintje Hoeksteeg met een hek.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-040460	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-040521	Commissie Omgevingskwaliteit - Advies afsluiten Heintje Hoekssteeg.pdf (pdf)
AD2025-040522	Heintje Hoekssteeg_Presentatie COK_15 januari 2025.pdf (pdf)

AD2025-040523	Stedenbouwkundige context Heintje Hoekssteeg bij PvA.pdf (pdf)
AD2025-040527	Advies (pdf)
AD2025-044191	College van B&W Voordracht (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten